

PETER HABELER NEJVYŠŠÍ HORY

Peter Habeler napsal důležitou kapitolu alpinismu, když 8. 5. 1978 s R. Messnerem podnikli prvovýstup bez umělého kyslíku na Mount Everest.

Peter Habeler z Zillertalu a Reinhold Messner z jižních Tyrol se stali světoznámými osobnostmi. Žádná jiná horská expedice asi neměla tak velký mediální ohlas. Dnes má Peter 72 let. Věk, který by mu nikdo nehádal. Svižným krokem stále stoupá do hor, vždy s úsměvem na překvapivě mladé tváři a vtípem na rtech. „Držím horské tempo“ říká se smíchem, když se vrací k Olpererhütte v Zillertálských Alpách. Říká: „Šel jsem tudy velmi, velmi často. Ale nepatřím k horolezcům, kteří si vedou statistiky.“ Zillertálské hory jsou Peterův domov Tam to vše před mnoha lety začalo.

Narodil se v Mayrhofenu v Zillertálském údolí. V osmi letech ztratil otce, "náhradního" našel v horách. Od mládí znal hory, už v 16-ti letech přešel těžké klasické letní i zimní cesty v Alpách. Později se stal nejmladším šéfem rakouské školy horských vůdců a lyžařských instruktorů, kde působil dlouhou řadu let. Strach prý nikdy neměl. „Existuje tolik lidí, kteří se ničeho neodvážejí ze strachu. Takový jsem nikdy nechtěl být“, říká.

Podnikl četné prvovýstupy v amerických Skalistých horách. Stal se prvním Evropanem v tzv. „Big Walls“ v Yosemitech v Kalifornii. Zde zdolal i v té době nejtěžší cestu na světě na El Capitan. V roce 1975 se mu povedlo již s R. Messnerem prostoupit za necelých deset hodin obávanou severní stěnu Eigeru. S ním také jako první vylezli alpským stylem jen ve dvoučlenném lanovém družstvu na Hidden Peak.

Lezeckého partnera Messnera Peter poznal při jednom výstupu s o několik málo let starším horolezcem Seppem Mayerlem. Messnerovi bylo 18, Habelerovi 20. Vytvořili perfektní dvojici na lano. „Už tehdy jsem k němu cítil zvláštní vztah“ píše v knize "Osamělé vítězství", kterou napsal po expedici na Mount Everest. Zachovávali si odstup: trénovali odděleně, nemluvili mnoho o soukromí a jen zřídka vídali jeden druhého. Ale na kopci byli spojenci s důvěrou na 100 procent. Když dnes hovoří o Messnerovi, stále je cítit hluboké spojení mezi těmito muži. „Navštěvuji Reinholda pravidelně, vycházíme spolu velmi dobře“. O sporu po vydání jeho knihy, říká jen: „Spor vyvolala média. To už je dávno.“ Výstup na Everest vytvořil z Habelera a Messnera spojení, kteří vstoupili do neznáma. Sotva se někdo před tím odvážil pomyslet, že je možné, aby se v takové výšce dalo pohybovat bez umělého kyslíku. „Když jsme plánovali Everest, prorokovali nám, že buď zemřeme, nebo utrpíme vážné poškození mozku,“ říká Habeler, „ale to nás nemohlo nezastavit.“

Proč člověk podstupuje tak velké riziko? „Často nám bylo vyčítáno, že nás omrzelo život. To není pravda. Byli jsme dobrodruzi, hluboce přesvědčeni o našich schopnostech. Věřili jsme, že to je možné a že to můžeme dokázat“, říká a dodává: „Vždy jsem chtěl žít a pořád rád žiji“ Ve všem, co člověk dělá, je podle Petera nejdůležitější vášně. „Musíte dělat věci, pro které hoříte!“ Tuto vášně stále ještě neztratil. Hory jsou jeho domov, nikdy nezapomíná na nebezpečí, které se skrývá v horách. „Musíte vědět, kdy se obrátit zpět. A já se často vracím“, říká. Po velkolepém výstupu na Everest si udělal přestávku, cesty Habelera a Messnera se rozdělily. Messner sledoval vylezení všech 14 osmitisícovek, Habeler zůstal s manželkou a syny v Zillertalu. Ale vrcholová horečka jej chytla později znovu a zdolal ještě tři další osmitisícové vrcholy: 1985 Nanga Parbat, 1986 Cho Oyu a 1988 Kančendženga.

Pro extrémní lezce v Himaláji je smrt všudypřítomná. Popisuje extrémní zážitky na vrcholu: „Cítil jsem skutečnou euforii. Cítil jsem se svobodně a lehce. Věřil, že se mi nic nemůže stát. Dovedu si dobře představit, jak Mick Burke svého času šťastně sedící na vrcholu přemýšlel: Jak jeto tady nádherné, tady bych chtěl zůstat. A pak jeho život zhasl jako plamen svíčky.“ „Vrchol nevidím jako vítězství nad horou, ale spíše jako vítězství nad sebou. Cituje Viktora Frankla: „Kdo je teď silnější; já, nebo já?“

STÁLE AKTIVNÍ

Výstup na Everest následovala řada přednášek a publikací, v roce 1999 obdržel titul „horský profesor“ je stále aktivní, úspěšně vede alpská školení v Zillertalu, pořádá přednášky, na fyzickou si nemůže stěžovat. "Včera, po desetihodinovém stoupaní, jsem měl bolesti zad. Ale jinak mi nic není. Jsem opravdu šťastný,“ říká. Na osmitisícovky už nelez, ale do 6000 m to ještě jde. Hodně cestuje, pravidelně létá do Nepálu, na Střední východ, do USA... Zillertal ale nikdy neopustil. Zůstal věrný rodným horám. K 70. narozeninám mu věnovali horskou stezku, která nese jméno Peter-Habeler-Höhenwanderweg, vede kousek nad chatou Olpererhütte. Tam, kde Peter jako dítě sbíral první lezecké zkušenosti...

BILANCE

- 1967 jako třetí na Freneyský pilíř, Monblanc
- 1970 s Dougem Scottem jako jedenáctí Salathé Wall na El Capitan
- 1974 Matterhorn North Face za čtyři hodiny
- 1974 Eiger North Face za 10 hodin
- 1975 Hidden Peak (8068 m) v alpském stylu
- 1978 prvovýstup na Mount Everest (8848 m), bez umělého kyslíku
- 1985 Nanga Pabat (8188 m), s Michl Dachlerem
- 1986 Cho Oyu (8188 m)
- 1988 Kanchendženga (8586 m)
- 1999 oceněn rakouskou spolkovou vládou